

Arbeidsgruppe som skal foreslå tiltak for å revitalisere, forsterke og forankre IA-arbeidet på den enkelte arbeidsplass

I avtale om forlengelse av Intensjonsavtalen om et mer inkluderende arbeidsliv (2019-2022) av 2. november 2022 ble partene enige om forlengelse av avtalen fram til 31. desember 2024. I avtalen ble partene enige om at det innenfor rammene av gjeldende IA-avtale skulle nedsettes en arbeidsgruppe som skulle fremme forslag for Koordineringsgruppen om tiltak for å revitalisere og forsterke det lokale IA-samarbeidet.

Arbeidsgruppen fikk i mandat å «drøfte og fremme forslag om tiltak som kan bidra til å revitalisere og forsterke det lokale IA-samarbeidet, og derigjennom til lavere sykefravær og frafall. Arbeidsgruppen skal utforme mulige tiltak som kan benyttes på den enkelte arbeidsplass, som tiltak knyttet til opplæring, informasjon, en mer målrettet sykefraværsoppfølging og en mal for frivillig lokal avtale.»

Nærmere om arbeidsgruppens arbeid

Arbeidsgruppen er nedsatt av Koordineringsgruppen for oppfølging av IA-avtalen, og har bestått av deltakere fra IA-partene, Arbeids- og velferdsdirektoratet og Arbeidstilsynet. Gruppen har vært ledet av Arbeids- og inkluderingsdepartementet på administrativt nivå, som også har vært sekretariat for arbeidet. Arbeidsgruppen skulle ferdigstille sitt arbeid innen 1. februar 2023. Arbeidsgruppen har avholdt 7 møter.

Som grunnlag for drøftingene i arbeidsgruppen ble partene i arbeidslivet bedt om å gi en skriftlig tilbakemelding på utfordringene knyttet til IA-arbeidet i den enkelte virksomhet, samt hva som skal til for å revitalisere og forsterke det lokale IA-samarbeidet i virksomhetene. Arbeids- og velferdsdirektoratet har informert om Arbeids- og velferdsetatens tjenester rettet mot arbeidsgivere, orientert om arbeid med utvikling av funksjonalitet på innloggede sider for arbeidsgiver på nav.no (forebygging av sykefravær), vurdert behovet for å opprette en egen fane under «samarbeidspartner» på nav.no med samlet informasjon rettet mot tillitsvalgte og informert nærmere om Idébankens tjenester. Arbeidstilsynet har informert om arbeidsmiljøetsatsingen og informasjonen på arbeidsmiljøportalen.

Rammer for gruppens arbeid

Et hovedinntrykk blant flere i arbeidsgruppen er at mange virksomheter arbeider godt med IA-arbeidet. Dette gjelder særlig store virksomheter som tidligere hadde inngått IA-samarbeidsavtale og virksomheter som er omfattet av et bransjeprogram.

Flere i arbeidsgruppen opplever likevel at det er behov for mer informasjon og kunnskap om IA-avtalen og virkemidlene lokalt i virksomhetene. I IA-avtalen 2019-2022 (24) ble det gjort en omlegging av avtalens innretning, mål og virkemidler. Koronapandemien har forsinket utviklingen og implementeringen av virkemidlene, og det har vært utfordrende å nå ut med informasjon til virksomheter som har hatt som hovedfokus å komme seg gjennom krisen. Ressurser i NAV Arbeidslivssenter ble også under pandemien midlertidig omdisponert til å utføre andre oppgaver. I forbindelse med forlengelsen av avtalen ble det vist til at IA-partene ønsket å la virkemidlene virke lenger, slik at virkemidlene i avtalen kan vurderes på et godt

grunnlag. Samtidig skulle man se på mulige forbedringer innenfor rammen av gjeldende avtale.

Arbeidsgruppen vurderer at virkemidlene i dagens IA-avtale ikke er godt nok kjent, og flere har fremhevet behovet for å klargjøre og få ut informasjon om innholdet i de ulike virkemidlene. Det er ulike aktører som har ansvaret for å gjennomføre flere av hovedsatsingene i den nye avtalen, og det er viktig at disse aktørene ikke går i beina på hverandre. For virksomhetene og tillitsvalgte i virksomhetene kan det oppleves som uoversiktlig hvor man kan få informasjon.

Forslag fra arbeidsgruppen

Utvikle helhetlig informasjon om virkemidlene i IA-avtalen

Arbeidsgruppen mener det er behov for å koordinere og utvikle helhetlig informasjon og veiledning om satsingene og virkemidlene i IA-avtalen. Det er lagt ut informasjon om IA-avtalen og virkemidlene i avtalen både på myndighetene og partene i arbeidslivet sine nettsider. Som en følge av etablering av de nye virkemidlene i IA-avtalen som ble inngått i 2019 har det blitt opprettet ulike nettbaserte informasjonskilder.

Idébanken sin nettside inneholder informasjon om IA-avtalen og dens virkemidler, forebygging og oppfølging av sykefravær mv. Det er en nettside som er godt kjent, og som brukes av arbeidsgivere, arbeidstakere, tillitsvalgte og verneombud. Arbeidsgruppen foreslår at Arbeids- og velferdsdirektoratet gis i oppdrag å utarbeide et forslag til hvordan helhetlig informasjon om IA-avtalen kan samles, tilgjengeliggjøres og gjøres kjent gjennom Idébanken.

Nærmere informasjon om oppdraget fremgår av vedlagte oppdragsbeskrivelse som ble godkjent av koordineringsgruppen på møte 17. januar i år.

Informasjon rettet mot tillitsvalgte på nav.no

Arbeidsgruppen ser behov for å videreutvikle informasjonen rettet mot tillitsvalgte på nav.no, og ber Arbeids- og velferdsdirektoratet prioritere at denne informasjonen samles under en egen fane under hovedinngangen «samarbeidspartner». Det er i første omgang informasjon om tillitsvalgtes rolle knyttet til forebygging og oppfølging av sykefravær som skal legges ut under denne fanen, men det kan også bli aktuelt å legge ut informasjon knyttet til ytterligere tema innenfor regelverk som NAV forvalter og der tillitsvalgte har en rolle.

Virksomhetsrettet bistand fra NAV

Arbeidsgruppen har diskutert tilgang til veiledning og rådgivning fra NAV. Dersom partene på arbeidsplassen tar et felles initiativ overfor NAV, bør dette etter arbeidsgruppens syn være tungtveiende når NAV avgjør hvem de yter bistand til. Arbeidsgruppen foreslår at dette utdypes i veilederen for inkluderende arbeidsliv, som er et arbeids- og støtteverktøy for alle medarbeidere som jobber med inkluderende arbeidsliv i NAV.

Frivillig lokal IA-avtale

Arbeidsgruppen ser behov for at virksomheter og tillitsvalgte som ønsker det, gis mulighet til å formalisere IA-arbeidet på den enkelte arbeidsplass i form av en lokal avtale. NHO og LO har koordinert arbeidet med å utarbeide mal for en slik avtale som kan inngås på den enkelte

arbeidsplass mellom arbeidsgiver/leder og tillitsvalgt/ansattrepresentant. Etter arbeidsgruppens syn vil en slik avtale kunne bidra til å igangsette dialogen om IA-arbeid på arbeidsplasser der det har vært lite dialog om dette tidligere. På arbeidsplasser der IA-arbeid er en innarbeidet del av virksomhetens arbeid, ser ikke arbeidsgruppen behov for at det inngås en slik avtale i tillegg til det øvrige partssamarbeidet om IA på arbeidsplassen. Avtalen er frivillig og innebærer ikke at det gis tilgang til noen egne rettigheter for virksomhetene. Den kan imidlertid være en del av en «dokumentert dialog», som er et inngangskriterium for bistand fra NAV arbeidslivssentre.

Plakat med informasjon om IA-arbeid og avtalens virkemidler

I forbindelse med arbeidet med å utarbeide en mal for en lokal avtale, har NHO og LO også utarbeidet et utkast til en plakat med informasjon om IA-arbeidet og avtalens virkemidler. Plakaten er tenkt brukt som et informasjonstiltak på den enkelte arbeidsplass. Arbeidsgruppen har kommet med innspill til plakaten, men ønsker at ferdigstillingen av den skal ses i sammenheng med det foreslåtte arbeidet i Idebanken med utvikling av helhetlig informasjon om virkemidlene i IA-avtalen.

Midler til å understøtte regionalt forankret IA-innsats

Det har også blitt diskutert hvorvidt det skal settes av midler til regionalt initiert IA-innsats innenfor trepartssamarbeidet. Selv om de regionale IA-rådene ikke ble videreført som et tiltak i IA-avtalen, har en del regioner/fylker på bakgrunn av lokale initiativ videreført en variant av dem.

Arbeidsgruppen ønsker at det skal settes av midler å kunne gjennomføre regionale aktiviteter. Det vises til at regionale nettverk er viktige arenaer for å nå ut med informasjon. Det er viktig at initiativene kommer nedenfra og at aktivitetene er åpne for bred deltakelse.

Øvrige tiltak som har blitt diskutert i gruppen

Felles opplærings-/kursmateriale

Arbeidsgruppen har også diskutert behovet for å utvikle/videreutvikle felles opplærings- og kursmateriale. Opplæring av ledere, tillitsvalgte og verneombud i arbeidsmiljøarbeid er et av virkemidlene partene i arbeidslivet har et hovedansvar for.

Enkelte av partene i arbeidsgruppen ønsker at det skal utvikles felles opplærings- og kursmateriale. De viser til at det er ønskelig at ledere, tillitsvalgte og verneombud får den samme informasjonen som en del av opplæringen i IA-arbeid. Deler av arbeidsgruppen ønsker ikke at det skal utvikles slikt felles materiell. Etter deres syn er det behov for at opplæringen er spisset mot behovene i egen organisasjon.